

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendők az előfizetési díjak, nyitlerek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Égész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetéseik elfogadottak:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben Schalek H., Dukas M., Oppelk A., Általános Tudóstitó-hirdetési osztálya Budapest.

Nyitlérre petítésre 20 fillér.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hiv. közlönye.

Gyümölcsfák gondozásáról.

Zalavármegyében majdnem minden községen találunk kisebb-nagyobb kiterjedésű gyümölcsösöket, sőt vannak dicséretre méltó községek, a melyeknek utcái és terei szép, egészséges gyümölcsfákkal vannak beültetve, találunk hosszabb, rövidebb utvonalakait, melyek mentén itt-ott igen szép fejlődésnek indult gyümölcsfákban gyönyörködhetik az utas szeme, így teljes joggal azt kellene hinned, hogy a gyümölcsfák ápolásáról, gondozásáról beszélni, irni teljesen felesleges dolog. Sajnos nem egészen így van, hisz csak a lefolyt nyáron volt alkalmam utmeléki olyan fákat látni, melyek a hernyók rá-gásaitól teljesen megkopaszodva lombtalanul meredtek az égfele. E szenvedő fákat látva önkéntelenül a rideg ősze gondolt az ember. Szegény fák, rajtatok ugyan ez évben, de még a jövőben sem lesz termés! Láttam s azt hiszem, még fogok látni kefe sűrűségű gyümölcsösöket, a hová a nap éltető sugarai soha el nem jutnak. Láttam és fogok látni teljesen elmo hásozott, fagyönggyel is bőven ékeskedő fákat, melyek termést hozni nem képesek, hisz elég munkájok akad az élősdiék elleni küzdelemben. Szóval, ha egy kissé széttekintünk, hát be kell ismerni, hogy bizony még elég sok helyen vajmi kevés gondot fordítanak a gyümölcsösökre, azért azt hiszem, nem végezik fölösleges munkát, ha ez alkalommal a gyümölcsfák őszi és téli gondozásáról emlékezem meg.

Első sorban most, a mig teljesen le nem hullott a lomb, a száraz ágak távolítandók el, a seb helyek pedig agyag és marha trágyából készült péppel betapasztandók. A sűrű gyümölcsösök feltétlenül megtrikítandók, annyira, hogy egyik fának koronája ne igen érje a másik fa koronáját. A fák tövében gyakran előtörő sarjhajtások eltávolítandók, ugyancsak eltávolítandó a fagyöngy, a fák törzsein és vastagabb ágain levő moha, repedésnek indult kéreg. A mohából, repedezett kéregtől megtisztított törzset és ágakat bekenjük, bemaszaljuk egy keverékkel, a mely marhatrágya, méz és agyagból készül. A bekenés, bemaszalással nagy mennyiségű rovar pusztitunk el, mely különben a kéreg repedéseiben és az alatt zavartalanul áttelel. Az évenként teljesítendő kéreg kotrás és meszelés folytán a fák kérge simává lesz, s így annál kevesebb védelmet és alkalmat nyújt a rovarok szaporodására. A kéregkotrás legcélszerűbb esős időben végezni, mert akkor a moha megpuhul és a kéreg megsértése nélkül távolítható el. A gyümölcsfák ágain elég gyakran látható elszáradt, összetöprődött gyümölcs, — áll ez különösen a kajszai és almafákra — melyeket gondosan le kell szedni és elégetni, mert ezzel egy kártékony gomba csiráit semmisítjük meg. Ugyancsak szedjük össze a fák alatt található rothadt, fonnyadt vagy összeaszott gyümölcsöt és semmisítjük meg, mert

ez által ugyancsak megsemmisítjük a gombák csiráinak, rovarok és férgek petéinek álcáinak nagy mennyiségét. Ha e munkánkkal elkészültünk, ássuk fel a fák alját tányér alakban a törzs körül. Az esetleg vértetüvel lepelt almafák töveitől gyűrű alakban hordjuk el a földet és szórjukjunk helyébe oltatlan mészpórt, vagy mészlejet, azután kotorjuk be ismételtlen földdel. A mészpórt vagy mészlejetnek az a hivatása, hogy a fák tövére lehuzódó vértetveket megsemmisítse. A gyümölcsfák trágyázása is most ősszel vagy télen teljesítendő oly módon, hogy a felásott területet jó vastagon betérítjük jó istálló trágyával, melynek értékes anyagai beemósatnak a tél folyamán a talajba a gyökerekhez, tavasszal, a talaj kellő kiszáradása után egyszerűen gereblyével elegyengethető s a felesleges el nem korhadt szalma összegyűjtve eltávolítható. Kora tavasszal jóval a lomb fakadás előtt szedjük le, akár kézzel, akár hernyózó ollóval az itt-ott libegő többé-kevésbé összesodrott faleveleket, az ugynevezett hernyó fészkeket és égeszük el. Készítsünk 1/2 vagy 1 1/2-os bordóit oldatot és permelezzük meg legkivált a cseresznye, meggy, kajszai és szilvafákat. A bordóit lé ugyanis a gyümölcsfák ágain és rügyein levő különböző gomba spórákat épen úgy megsemmisíti, mint a szőlő perenosporáját, vagyis más szóval a permetezés a gyümölcsfákra is hasznára van. Az idén például az ország igen sok vidékén azt tapasztalták, hogy különösen a meggy és cseresznyefák

T Á R C A.

A beteg szobában.

— Irta: Schmidt Lothár. —

— Megigazítsam a párnádat?
A beteg fáradtan és lassan a fejét rázza.
— Akarsz talán egy korty bort? . . .
Ez sem? De hiszen oly jó, erős bor ez!
A beteg intetgetett kezével, mely bágyadtan lelégott az ágy szélén.
— Menj! Elszibbad a kezed, ha így lelégni hagyod! — Óvatosan, hogy ne okozzon neki fájdalmat, a hüvelyk és középuja közé vette a sovány kezét és felemelte a kart az ágyra.
— Így ni!
Ő a mellbeteg szokásos merev tekintetével néz reá. Azután csak nehezen lélegzethez jutva vonatoltan mondja:
— Te . . . már . . . megint sirtál?
— Dehogy!
— Mégis, meglátszik a szemeden.
Az asszony hallgatott.
— Neked nem szabad sirnod. Ez felizgat.
A fiatal asszony ajkaiba harapott, szemöldökeit összehúzta. Az ónuralomra való törekvés, a küzdelem a lágy szívűség ellen és a gyengeség tükröződött vissza arcának vonásaiban.
— Hány óra van?
Háromnegyed hatra.
— Az or . . . vos . . .

— Igen, édesem, mindjárt itt lesz.
— És a tanár?
— Az vele jön.
— Az nagyon okos ember!
— Nagyon okos ember, ismételte gépiesen az asszony. Tudta, hogyan van férje.
Már hetek előtt megmondta neki az orvos a szomorú valót. És midőn a beteg tegnap minden órán követelte, hogy a hires tanár is megvizsgálja, az orvos vállat vonogatta és mordá:
— Ha a beteg épen kívánja.
— Olga, . . . künn csöngetnek.
Felesége hallgatódzik.
— Nem, nem csöngetett senki, mondja végre.
— Most már ismét!
— Nem, férjem, csalódol!
Így történt már gyakran. Néha csöngetést, néha pedig harangozást vélt hallani, majd azt hitte, hogy egy szán halad el a háza előtt most, a mikor tavasz van. E hallucinációk mind annak jelei voltak, hogy nemsokára vége lesz.
— Olga!
— Igen?
— Igazán, nem tudom, Olga . . . olyan gyenge vagyok ma.
— Majd elműlik. Ígyl csak egy kis bort!
A beteg arcából látni lehetett, hogy nem kell neki már semmi.
— Vagy tejet?
— Nem tudok . . . de hol van Frigyes?
— Frigyesnek most torna órája van.
— Torna órája?
— Igen.
— Ugye már nemsokára vége lesz?

— Igen, hat órakor, de kérek, ne beszélj annyit, mert megárt.
Az asszony gyengéden megsimogatta sovány kezeit, a melyek aholt kezektől csak a kék erei által különböznek még.
— Milyen meleg a kezed, Olga.
És milyen hidegek voltak az ő kezei!
Ezután nem beszélgettek már.
Az asszony körülbelül egy negyed óráig ült az ágy mellett. A szobában már sötétedni kezdett. Az asszony már előre elgondolkodott a jövő napok szomorú eseményein. Feltűnt előtte a temetés, azután a válás ott künn a temetőben.
Ekkor csöngettek az előszobában. A szobaleány lábujhegyen jött, kinyitotta az ajtót és jelentette, hogy az orvos egy másik úrral megérkezett.
Ekközben ismét csöngettek. És midőn ismét kinyitották az ajtót, egy élénk gyermek hangja hallatszott be:
— De nagy darabot vágjon ám, mert éhes vagyok nagyon.
— Pszt! E szóval intette csendre anyja, midőn kilépett és újját ajkaira tette.
— Alszik? kérdezte az orvos, miután köszönt és bemutatta a tanárt.
— Nem, orvos ur; egyáltalában nem is alszik.
— Az éjjel hogy volt?
— Rosszul.
— Hány éves férje? kérdezte a tanár.
— Harminchat, tanár ur.
Frigyes kíváncsian bedugta fejét az ajtón.
Jöjj csak ide, fiam! mondotta az idegen ur.

az elvirágzás és a lombzat teljes kihajtása után egyszerre szokatlan alakban száradni kezdtek. A korona egy része, olykor csak egy két ága, olyan hirtelen elszárad, mint-ha leforrázták volna.

A megszáradó veres lombzat azonban majdnem egész nyáron át rajta marad a fán. A fa koronájának ez a hirtelen elszáradása igen gyakori, de még gyakoribb, hogy a montilia nevű gomba a fát virágzása közben lepi el s akkor a virág szintén egyszerre megbarnul, elszárad és a fán semmiféle gyümölcs sem kötődik. Ezen baj ellen csak úgy védekezhetünk, ha a megtámadott fák koronáit kiritkítjuk és a meghagyott ágak minden részét bordói lével jól megpermetezzük.

Ezekből áll röviden az, a mit a fák őszi, téli és tavaszi gondozásáról tudni szükséges, azt talán felesleges is felemlíteni, hogy a nyulak rágása ellen tövissel vagy szalmával költözzük be fiatal fáinkat.

Szentez Dezső,
gazd. szaktanár.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Tanfelügyelői látogatás.** Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő november 5-én este Csáktornyára érkezett. Hetedikén, nyolcadikán és kilencedikén az állami polgári fiu- és leányiskolákat látogatta meg. Kilencedikén mindkét tanintézet tanterületével értekezést tartott, mely kiterjedkedett mindkét iskola összes személyi és dologi viszonyaira, vezetésére, belső ügykezelésére, tanulmányi állapotára, felszerelésére, a növendékek előmenetelére, fegyelmii viszonyaira, önképzőköreire. Királyi tanfelügyelő az egyes tantárgyaknál tett tapasztalatait módszeresen megbeszélés tárgyává tette: meleg elismerését fejezte ki az intézet igazgatójának és a két intézet tanterületének, kérte odaadó buzgalomukat s legbensőbb támogatásukat, hogy ezen fontos határszéli iskolákat a hazaszeretet, tudás és nemes társadalmi erények templomáivá fejlesztve, a közönség bizalmát mindinkább fokozzák s az iskolák felvirágzását biztosítsák. Meg-

tekintette királyi tanfelügyelő az állami tanítóképző-intézet új építkezéseit. A csáktornyai ismétlődő leánytanítótelesek részére az állami elemi iskolában megnyitandó ismétlődő iskola ügyében is értekezett. Az ismétlődő fiu tanítótelesek részére az állami tanítóképző-intézetben a gyakorló iskola mellé szerveztetvén gazdasági ismétlődő iskola, a leányok az állami elemi iskolában jelen névben csak közismereti tárgyakból, a jövő tanévben már rendszeres gazdasági ismétlődő iskolában nyernekt oktatást. Királyi tanfelügyelő csütörtökön délután utazott vissza Zalaegerszegre.

— **Halálozás.** Langer Makárné, Langer Makár bányavári földbirtokos neje e hó 7-én hosszas szenvedés után elhunyt. Holttemetése e hó 9-én Budapestre szállították, ahol a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. Az elhunyt urnó, bár csak néhány év óta tartózkodott vidékünkön, általános közönségben kivont ki magának s elhunytát a családi tagokon kívül számos jóbarát és ismerős sajnálja. Nyugodjék békével!

— **A csáktornyai első tekéző egyesület** folyó hó 4-én este fél 8 órakor közgyűlést tartott Ziegler Kálmán elnöklésével. A közgyűlés legfontosabb tárgya: az alapszabályok végleges megállapítása és annak jóváhagyás céljából leendő fölterjesztése volt. Mielőtt az alapszabályok tárgyalása megkezdődött volna, elnök felhívta az egyesület tagjainak figyelmét arra, hogy mivel az egyesület egy idő óta már egyszersmind olvasókör is, nem volna-e célszerű az egyesület alapszabályait olyképpen megalkotni s ezáltal az egyesület működését oly irányba terelni, hogy az egyesület, mint »Magyar olvasókör» teljesítene kulturális missióját itt a határszálon. Ennek a megfontolását annyival is inkább figyelmébe ajánlja a közgyűlésnek, mert tudomása szerint a múltban volt Csáktornyán egy Magyar olvasókör, mely után egy bizonyos vagyon is maradt azzal a hátrahagyással, hogy e vagyon a majdan alakuló hasonló irányzatú magyar társas olvasókör tulajdonába megy át. A közgyűlés az elnök előterjesztését magáévá tette, az alapszabályok tárgyalását felfüggesztette és utasította az egyesület választmányát, hogy

az alapszabály tervezetét az elnöki előterjesztésnek megfelelően módosítsa. A közgyűlést társasvacsora követte, melyen a jelenlevő tagok kedélyes jókedvben éjfélig maradtak együtt, Sárközy cigány zenéje mellett. — Az első felköszöntőt Ziegler Kálmán elnök mondotta s felköszöntőjében a tagokat a hazafias érzés és együttműködés, a hazaszeretet ápolására buzdította s Csáktornya hazafias polgárságát éltette.

— **Régiség kiállítás.** Bátor Henrik nyugalmazott vasuti tisztviselő saját költségén kő, bronz, vas, római és egyéb régiségeket, valamint érmekeket gyűjtött s ezeket Csáktornyán a Horváth-féle (Szeiverth) szállodában folyó hó 13-ig és folytatólag 19-től 30-ig reggel 9—12, és délután 3—6 óráig kiállítja. Ezen közművelődési szempontból hasznos kiállítást Csáktornya közönségének szíves pártfogására ajánljuk, annyival is inkább, mivel sok értékes régiség és régi korbeli állatmaradványok vannak benne összegyűjtve. A kiállítás megtekintéséért csekély díjat szed a kiállító: személyijegy 40 fillér, tanuló-jegy 20 fillér.

— **Tanítói kinevezés.** Végh Mihály m. r. szentmáriai községi tanítót a magyar kir. államvasutak igazgatósága a bródi államvasuti elemi iskolához tanítótá kinevezte.

— **December 24-én és 31-én nem lesz vasárnapi munkaszünet.** A kereskedelemügyi miniszter a folyó évi december 24-ére és december 31-ére törvényszerint kötelező munkaszünetet kivételesen felfüggesztette arra való tekintetből, hogy egy a karácsonyi ünnepek előnapja, mint Szilveszter, újév előnapja a jövő évben vasárnapra fog esni és ezért nem volna indokolt a kettős munkaszüneti ünnepnap.

— **Az epilepsia (nyavalatörés) gyógyítása.** Az orvosi szaklapok feltűnést keltő közleményeket hoznak az epilepsiának egy új és biztos gyógyító módszeréről. — E cikk szerzője és az új gyógymód megalapítója Dr. Szabó B. Sándor specialista orvos Budapesten, V. Alkotmány-utca 5, kiegészítéssel nyújt fölvilágosítást mindazon ily bajban szenvedőknek, kik egészségük teljes helyreállítását az ő új és bevált módszere segítségével elérni óhajtják.

— Mi a neved?
— Frigyesnek hívnak, mondotta a fiu a kit egy kissé zavarba hozott az orvosnak rajta nyugodt tekintete.
— Nem talált itt semmit valami örökletes bajból, kolléga ur?
— Nem, hála Istennek!
— Ugyebár asszonyom nem engedi meg, hogy a fiu sokat itt tartózkodjék a szobában.
— A mennyire csak lehetséges távol tartani innen.
— És természetesen ön sem alszik itt, asszonyom.
— Már három hó óta; az orvos ur megtiltotta.
— Kolléga ur, tehát ha úgy tetszik, menjünk!
— Kérem...
Elmentek a beteg ágyához. Elől a két orvos, azután az asszony és végül Frigyes.
Az orvos kezét nyújtja a betegnek és azután megtapogatta az ütérét.
— Nos, kedves uram, hogyan érzi magát?
— Gyenge vagyok, orvos ur.
— De különben...
— Valamivel jobban.
— Csak legyen türelemmel, majd megjavul. Fájdalmi vannak-e még?
— Egészen sebes még a tudóm.
— Ez a sok fekvéstől van.
— A beteg kérdően tekint az orvos mellett álló tanárra.
— Igen, ez csakis a sok fekvéstől van, mondotta a tanár.

A beteg pedig kíváncsian hallgatja e szavakat.
— Csak felkelhetnék!
— Egyelőre még nem!
Ezután a tanár, hogy mégis valamit tegyen, felemeli egy kissé a paplant, kigombolja a beteg ingét és egy kis feltete csövet tart a mellére:
— A tudó... nemde a tudó, tanár ur?
— Legyen egészen nyugodt, csak a vége egy kissé.
— Csak a vége?
— Igen, a mint azt az orvos ur már sokszor megmondotta.
— Putasne exitum imminemem? kérdezi a házi orvos.
— Hanc noctem non perdurabit, felelt bizalmas hangon a tanár.
— A latin szavak ismét felkeltik a beteg gyanúját és ismét a tanárhoz fordul e szavakkal:
— De a vér... a vér... tanár ur?
— Tudom, az orvos ural már beszéltem erről. Egyszerűen az orráról ered.
— Igazán?
— Ha én mondom önnek! különben minden tekintetben egyetértek az orvos ural és kezeléseivel teljesen meg vagyok elégedve. Igen — mit akartam még mondani asszonyom.
— A férjének föltétlen nyugalomra van szüksége. Tehát, ha nem szükséges, nem szabad sokáig e szobában időznie... És te is fiam, hagyd szépen békében atyádat!
— Igen! mondotta Frigyes és anyja mellé állt.
Az orvosok elmentek.

— Itt van a vajas kenyered, Frigyes! kiállította a szobaleány.
A fiu vigan kifutott a konyhába és kicsiny, fehér fogaival beleharapott a kenyérbe.
— Most megjelent az anyja a konyhában és megmondta, hogy jöjjön vele a beteg szobájába.
A mellbeteg mindenáron látni akarta a fiut. Végre, miután az asszony nem akarta megtenni kérését, heveskedni kezdett.
— Egy pillanatra jöjj be velem; azután mindjárt kimégy. Értetted? mondotta suttozva a fiuhoz.
— De anyám, miért?
— Csitt, ne kérdezz!
— Frigyes... hol van... Frigyes?
— Itt, férjem, itt vagyok.
— Jöjj ide hozzám Frigyes, adj egy csókot!
Midőn a fiu az ágy fölé hajolt, anyját nagy félelem fogta el úgy, hogy szeretett volna fölkiáltani. Odasietett és félrefordította a fiu szőke fejét úgy, hogy a beteg ajkai nem száját, hanem csak orcáját érték.
— Igy Frigyes és most menj s végezd el a leckédet, mondotta az anyja.
— De hiszen nincs semmi feladatunk.
— Menj csak! mondotta és gyengéden félrevonta karjánál fogva.
— De engedd meg neki Olga, hogy itt maradjon!
— Kérlek anyám engedd meg. Te, atyám, ezek azelőtt latinul beszéltek.
A beteg a fejével bólintott.
— Majdnem megérttem. De nem azt, amit

— **A biczka.** Kiss Ferenc és Palics István lapáthegyi lakosok több társukkal most vasárnap folyó hó 5-én délután Csáktornyan a Pecsornik-féle vendéglőben este 6 óráig mulattak. Az új bor ízlett, fogyasztottak is belőle bőven úgy, hogy mikor 6 óra tájban Kiss, Palics és ennek felesége, valamint Vinkovics György haza felé indultak, nagyon is mozgott talpuk alatt a föld. Utközben azután megbeszélést a lefolyt mulatságot s azzal mindannyian meg voltak elégedve, csak Kissnek volt egy kis panasza Palics ellen, mondván: »miért parancsol bort, ha nincs pénze». E fölött aztán összeszólkáltak, mikor is a Szentilona és Nyirestfalu közötti utvonalon Kiss arcúl ültötte Palicsot. Palicsnak se kellett több, gyorsan kivette zsebéből a zsebkését és Kiss Ferencet oly alaposan hasba szurta, hogy a belek mindjárt kifordultak a szabadba és a szerencsétlen ember azonnal összeesett. Palics, ennek felesége és Vinkovics látva Kissnek az összeesését, megijedtek és elfutottak. A súlyosan sebesültet Cseh István nyírvölgyi lakos találta meg 7 óra tájban, mikor Csáktornyára igyekezett és kocsijára téve beszállította a városba, hol az orvosok a killógó beleket vissza helyezték és gondos ápolás alá vették, mindazonáltal kevés remény van az életben maradásához. Az ily módon fizető mulatótársat pedig a csendőrség vette pártfogásába még az nap, másnap pedig átadták a bíróságnak.

— **Óvás.** Napról-napra szaporodnak a különböző nevek alatt csusz- és köszvény ellen ajánlott szerek. — Mindezek azonban nem tudják befolyásolni a község bizalmát, melyely a Zoltán-kenesőt régidóktól fogva kiténteti. Ezen világhírű kenőcs nem tévesztendő össze oly szerekkel, melyek számtalan más baj mellett csusz- és köszvény ellen is ajánlatnak, mert a Zoltán-kenőcs kizárólag csakis csusz- és köszvény ellen használható és ezen bajoknak — mint azt a legkiválóbb orvosok is igazolják, — tényleg felímulhatatlan. Úvege 2 korona, a készítő Zoltán Béla gyógytárában, Budapest V, Szabadságtér.

— **Gazdátlan ló.** Folyó év szeptember hó 21-én delután 1 órakor Löbl Rezső csáktornyai kereskedőhöz beállított egy ember egy 8 éves piros szőru kanca lóval, hogy azt Löblnek Rechnitzer József regedei lakos küldi, kitől Vlahek István hodosáni lakos

vette Löbl részére és az árát ki is fizette. Löbl ugyan meglepődött ezen és kijelentette, hogy ő senkinek sem adott megbízást lóvásárlásra és a lovat sem fogadja el. Ennek dacára a lovat vezető ember ott hagyta a lovat Löblnél. Löbl erről jelentést tett a hatóságknál és megindult a nyomozás a ló igazi tulajdonosa után. Vlahek azt állítja, hogy ő a lóvásárlásról nem tud semmit és nem is foglalkozik lóvásárlással, Rechnitzer József regedei lakos pedig azt mondja, hogy tőle a lovat Löbl részére vették és ki is fizették, Löbl meg azt erősíti, hogy nemcsak megbízást nem adott, de pénzt sem adott, tehát a ló nem az övé. A főszolgabírósg most e hó 12-ig keresi a lónak ismeretlen gazdáját, ki ha addig nem jelentkezik, úgy 15-én a lovat nyilvános árverésen eladják.

— **Elítélt anyagilkos.** Mindannyian emlékezünk arra az esetre, mikor a folyó év tavaszán Vinkovics István viziszentgyörgyi lakos anyját agyonütötte, és a házat rágyújtva megszökött. Az agyonültölt anyja szénné égett a gyilkos fiut pedig Zágrábban fogták el. A gyilkos fiu bűnyüének első tárgyalásán ítélet hozatalra nem került a sor, mert a védők előterjesztésére a törvényszék elrendelte a bűnös elmebeli állapotának megvizsgálását, vajjon épelméjű-e, vagy nem, mert a látszat az utóbbi mellett szolt. A bűnyü másodsori tárgyalása folyó hó 8-án volt Nagykanizsán az esküdtzék előtt. A tárgyalás előtt felolvasták az orvos szakértők beérkezett véleményét, mely a bűnöst teljesen épelméjűnek és beszámíthatónak mondja. A vádat dr. Orósy Lajos kir. ügyész képviselte, a védelmet pedig Balázs Zsigmond ügyvédjelölt adta elő. A vád és véd beszédek meghallgatása és hosszú tanácskozás után az esküdték a vádlottal erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés, gyújtogatás és lopás bűntetteben mondták ki bűnösnek, melynek alapján a bíróság a vádlottat 10 évi fegyházra és politikai jogainak 5 évre való elvesztésére ítélte. Az ügyész az ítéletben meg nyugodott, a védő ellenben semmisségi panaszt jelentett be.

— **Olcsó szőlőoltványok.** Mint megbízható s megyebeli és olcsó bevásárlási forrást ajánlhatjuk Békefi Elek népiszkolai igazgató-tanító és járási falkolafelügyelő telepét Zalakoppányban, hol I-ső osztályú szokványminőségű szőlőoltványok ripária pertalison a legjobb bor- és csemege fajokból ezer drb.-ként 75 frtért, válogatott II-od osztályuak pedig 30 frtjával (60 K.) vásárolhatók.

— **Elköltötte a sütemény árát.** Tomacsics Vince, Fogl János péknek a segédje, mikor eladta a gazdájától reá bizott zsemlet és kiflit, a bevett 7 kor. 40 fillért egyszerűen elköltötte, a gazdájának pedig azt mondtotta, hogy azért költötte el, mert nem adott neki eleget enni. Különben a más pénzével önhatalmulag rendelkező segéd fölött a bíróság fog ítélkezni.

A VÁLASZTÁS ELŐTT! Itt az igazi pillanatot választani! Nem politikailag, nem a választási bárcát, hanem a szerencsét! Szerencse kell nekünk: szerencsét keresünk valamennyien. A legbiztosabb és legkevésbé veszedelmes ut a M. kir. szab. Osztályorsjáték. De hol vegyük a sorsjegyeket? E kérdésre könnyű a válasz. Ott, hol a szerencse istennője állandóan pazarolja adományait: Dörge Frigyes bankjában, Budapest, Zoltán-utca 16. A XVI-ik sorsjátékban is ott nyertek meg kettőt az öt főnyereményből. Egy egész sorsjegyre 31379 sz. 200.000 kor., egy negyede 3566 sz. 80.000 kor. és rövid idővel ezelőtt 400.000 koronás és több 100.000, 80.000, 70.000, 60.000 kor. stb. stb. nyereményeket. — Mindenkinék megvan szerencsés órája, nem sokan tudják kihasználni de ezek dusan jutalmaztatnak. — Sorsjegyárak a közel XVII. sorsjátékra egy 12.—, fél 6.—, negyed 3.—, nyolcad 1½ korona. Ne habozzon egy per-

cig sem és ne mulassza el a szerencsét, mely ma kínálkozik Önnek!

— **Köszönetnyilvánítás.** Vajda Elemér ur a csáktornyai szegények részére egy vaggon köszenet adományozott, mely nemeslelkű adományért a város szegényei nevében ezuton mond halás köszönetet az előjáróság. A köszenet hétfőn, folyó hó 13-án osztják szét.

— **Szerencsétlenség.** A csáktornyai vasuti állomáson folyó hó 9-én majdnem emberhalállal végződő súlyos szerencsétlenség történt. Ugyanis tolatás közben Oreski Péter munkás egy vaggon és a rakodó falai közé került, mikor a vonat a munkást a falhoz szoritotta és a váll csontját összezuzta.

— **Az iparfelügyelőségek új beosztása.** Az iparfelügyelőségek átszervezése folytán a soproni m. kir. ker. iparfelügyelőség is ketős változást szenvedett egyrészt azért, hogy míg eddig hatásköre a kereskedelmi és iparkamara egész területére terjedt ki, addig az új beosztás szerint kerületébe Sopron és Moson vármegyék és Sopron szab. kir. város törvényhatósága tartozik és az egyidejűleg Szombathelyen felállított iparfelügyelőséghez Vas- és Zalavármegyék csatoltattak. Változás állott be a soproni iparfelügyelőség vezetésében is, amennyiben a hivatal eddigi főnöke, mint ipari főfelügyelő helyettes Pozsonyba helyeztetett át, s a kerület vezetésével Noszályi József okl. gépészmérnök biztalt meg, a ki legutóbb Szegeden működött. A közönség tájékoztatására megjegyezzük, hogy az iparfelügyelőség hatásköréhez tartoznak mindazon ügyek és rendelkezések, a melyek a gyáripari munkások testi egészségét, egészségét mindazon preventív intézkedések, a melyekkel a munkásokat a balesetekről megóvják, nemkülönbben mindazok is, melyek a gőzkazánok kövekeztében a közbiztonság és közegészségügyet veszélyeztetelhetik. Az iparfelügyelők az iparfejlesztése körül is hathatós működést fejtenek ki. Az iparfelügyelők hatásköré az 1893 évi XIV tc. állapítja meg és működésük közben ellenőrzik az ipartörvény (1884 évi XIV tc.), a vasárnapi munkaszünetről (1891 évi XIII tc.) és munkások betegsegélyezéséről szóló (1891 XIV tc.) törvények mikénti végrehajtását. Az országban ezideig mindeu iparfelügyelői székhelyen gőzgépkészítők és kazánfűtők vizsgáló-bizottságok is működtek, ezek szerveztelt az iparfelügyelői kerületek új beosztása nem érinti, miért Moson-, Sopron-, Vas- és Zalamegyékben ezentul is csupán a soproni vizsgáló-bizottság működik. Kiss Géza és Vigl Antal iparfelügyelők vizsgáló-bizottsági tagok Sopronból történt eltávozásá folytán a kereskedelmi m. kir. miniszterium nevezett bizottságot következőképpen állította össze: elnök Noszályi József m. kir. ker. iparfelügyelő, rendes tagjai Somay Tódor győr-sopron-ebenfurthi vasuti felügyelő, Beer-mann Géza kir. posta- és távirtda mérnök; póttagja: Hoffmann Frigyes győr-sopron-ebenfurthi vasuti mérnök. Az iparfelügyelőség és a gőzgépkészítők és fűtők vizsgáló-bizottságának elnöksége Ujteleki-utca 10 sz. a. I-ső emeleten van, a hol magánfelek értesítést d. e. 9—12-ig nyernek.

a mi doktorunk mondott, hanem amit a másik beszélt

— Hallgass, Frigyes!
— De hagyd csak, Olga...
— Hanc noctem — ezen éjfél, tárgy eset, — non, nem, perdurabit... ezt, nem tudom, mit jelent, mert még nem tanultuk, de durare — ezt tudom; annyit jelent, mint tartani bizonyos ideig; durabit harmadik eset, singularis futuri, tartani fog.

Visszafojtott lélekzettel leste a beteg a fiu szavait. Ismételte a szavakat. Ez éjjelt... nem... tartani fog... És egyszerre megértette e szavak értelmét:

— Nem élem át az éjjelt.
Betakarta kiaszott kezeivel arcát és sírt, mint egy gyermek.

Az asszony csendesen szemrehányó pillantásokkal kivette a szobából Frigyes, a ki nem tudta, mi történt és nem is sejtette, mily bajt okozott fecsegésével.

Az asszony visszatért a beteg ágyához. Szab akarta férjét ilyen állapotban egyedül hagyni.

Sötét éjjel van. A lámpa derengő fénye csak gyéren világítja meg a szobát. Néha-néha hirtelen felriad félálamból és a beteg fölé hajlik. A beteg lélegzetét hallgatja.

De a mint most lassan föléje hajlik, nem hall már semmit — meghalt. Lassan ide-oda mozog a villamos csemegetyű zsinóra feje felett. Úgy látszik, épen most, midőn utána akart nyulni, meghalt.

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SANDOR)

Felolós szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Sve pošiljke se tičuđ zadržaja
novinah, naj se pošiljaju na
ime, Margitai Jožefa urednika
Csáktornya,

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova,
kam se predplate i obznane
pošljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znastveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden Jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . 2 kor

Pojedini broji koštaju 20 fi

Obznane se poleg pogodbe
i fal računaju.

MEDJIMURJE

Službeni glasnik: «Csáktornyai takarékpénztár» «Muraközi takarékpénztár» «Csáktornya Vidéki takarékpénztár» i t. d.

Nekaj vinogradarom.

Prošloga meseca je izdani vun račun, tojest statistika, da vu letošnjoj od januara 1-ga, do zadnjega augusta, kuliko vina je prodal naš orsag drugim zemljam, i kuliko vina je došlo stranjškoga nutri vu orsag.

Letos do zadnjega augusta je 402.173 hkltr. Lani » » » » 402.590 »

bilo vun prodano iz orsaga. Dakle vu lanjskem letu vu prvih 8 meseci je samo sa 400 hl. vekša bila prodaja kak vu spodobnoj debi letos.

Osobito je zanimivo, da smo ljetos vu Švajc vnogo menje vina poslali kak lani. Do zadnjega augusta je letos vu Švajc 8 jezeri 8 sto hektolitrov bilo menje poslano kak lani do zadnjega augusta. Sa lagvi na metercente je do zadnjega augusta bila sledeća prodaja vu stranjške orsage:

Vu Austriju	369,585	metercent.
» Bosniju	11,210	»
» Nemsku	12,706	»
» Švajc	538	»
» Taljansku	120	»
» Francuzku	11	»
» Belgium	117	»
» Hollandiju	72	»
» Englezku	134	»
» Rusku	708	»
» Rumunjsku	21	»
» Srbiju	370	»
» Tursku	56	»

» Egiptus 35 »
» Ameriku 618 »

vina smo prodali.

Poleg ovih računov smo letos do zadnjega augusta više prodali.

vu Austriju sa 10.000 metercenti.

» Bosniju » 800 »
» Ameriku » 200 »

Menje smo peljali:

vu Švajc sa 8800 metercenti.

» Nemsku » 1200 »
» Rusku » 600 »
» Hollandiju » 200 »

Osobito je znamenito, da smo letos vu Amerikanske Unio države sa 200 metercenti više poslali, kak lani. Takajše je vredno spomenuti, da i vu južnu Ameriku se je takaj počela prodaja našega vina i to vu Braziliju, vu Argentinu, Venezuelu — akoprem još vu jako maloj množini. Po vremenu budemo i tu dober piac imali.

Sada smo vidli kuliko smo prodali, gledimo sada kuliko vina smo mi kupili od drugih orsagov. Letos vu prvih osem mesecov smo 92 jezere metercentov menje kupili stranjškoga vina kak lani vu prvih 8 mesecov. Vu augustu smo ravno tuliko kupili, kak lani vu augustu. Sve skupa smo ljetos do zadnjega augusta 169 jezer metercentov stranjškoga vina kupili, koje je već kak 5 milijun korun bilo vredno. Kupleno vino dakle niti četvrtu stran nije tuliko vredno, kak ono koje smo prodali.

Najviše vina smo dopeljali iz Austrije i to 146,812 metercentov, iz Taljanske, i to 8,458 metercentov, pak iz Grčke smo takaj više kupili i to 8,763 metercentov. Zvunloga smo iz Turske 1,360 metercentov iz Francuske 323 metercentov, iz Španjolske 182 metercentov i t. d.

Iz med ovih je samo Grčka već prodala nam letos, kak lani. Iz Austrije—Dalmacije—Tirola je letos 22 jezer metercentov menje.

Iz gornjih se vidi, da po vremenu kak pri nas sve bolje i bolje staru jakost dobavljaju nazad gorice tak se menje i menje vina donáša k nam iz stranjških orsagov.

Politički pregled.

Stališ je čista zmešani. Velike župane koje je sadašnja vlada dala imenuvati najviše varmedijjah ne hoćeju zakonitimi pripoznati. Ne dopustiju da bi veliki župani svoju prisegu doli položili. Vu Peštanskoj varmegiji je Tahy Istvan imenuvani za velikoga župana. Pred njim su zaklénuli na varmegyinskih hižah sve vrata, tak da ako hoće nutri iti mora, sa žandari gori dati vtrgnuti klučenice. Vu Kasse varašu pak su varmedjinskih hižah vrata dali doli sazidati. Tak je i sa drugim velikimi župani.

Grof Tisza Istvan je proti Fehérváryu Nekoliko ablegatov je ostavilo Tiszu i k Fe-

Z A B A V A.

Staroga Žirovca soldačija.

Staroga Žirovca već od davna zubi nebole. Stari Žirovec je negda, još za Napoleonu 1-ga vrieme bil bavarski soldat te je bil sa Napoleonovom vojskom u Ruskoj, — Kad je islužil bil je obersluga, t. j. prvi sluga na dvorcu Dengl, to je bil najbogatiji ratar iliti poljodjelavac ciele okolice. Žirovec se je svojom službom ponosil, kak je i pravo. Ako se je išlo na polje, to je on prvi, jednako kak sveiča stupal pred ostalom družinom, ako pak se je sedelo okolo stola, to je on kakti prvi nad njimi, prvi posigal u zdelu, ako mu je tko kaj suprotslovil, pripovedal je o rúsko franczeckom ratu, a da mu nebudu suprotslovili, sve je videl vlastitimi oči i svigde je osobno prisustvoval. Ovakovim onda argumentom, dakako da nije bilo moguće suprotsloviti. Ako pak su hoteli, da im po koju epizodu iz rata točno opiše, onda je on to proti navadi izsluženih soldatah, vrlo na malu stran učinil, te je znal samo po dva tri dogadjaja, i ove na

kratko opisati. A to pak je od toga došlo jer su mu se pod pripoviedanjem navadno, smiešne neprilike dogadjale. Kad je najme već u pripoviedanju daleko u nutra bil došel je preko njega onaj soldački duh, koga je znal vužgati, kak da stoji u sredini najstrašnije bitke. On je znal pocrveniti kak sukno, a zubi je škripal kak nenamazane tačke — i jaj si ga koščičueli od kaniša, ako je u to vrieme med zubi bila. On je nju bez milosrdja pregrizel i van splanul. To je baš ono bilo, na kaj su svi slušalci čekali te onda u strašen smieh prasnuli. Ovo anda su bile te smiešne neprilike, koje su se staromu Žirovcu prebedaste činile, pak je on zaključil, nikomu već nikaj pripoviedati. — »Za vas su pripoviesti od copernic pak od duhov a ne iz ratnog života! — znal im je reći, kad su ga nagovarali, da im pripovieda.

Ali kravaru je jedan krat ipak pošlo za rukom staroga Žirovca po pripoviedanja spraviti, međutim je to kravar skupo platil.

To je bilo pri »črnem medvedu« na kuglani jedne nedelje u večer. Stari Žirovec je po poldan pri kuglanju polučil prvu nagradu, jednoga velikoga jarca sa svilnemi

patlenki nakinčenoga. Od velikog veselja nad tum srećom pozval je sve svoje podsluge i istoga dečka kravara u krmu te im je platil piti. »Samo pijte, kad vam se plaća« — im je doviknul — »i onak nikada nedođdete do toga, da bi žedju pošteno ugasili, dok ja nedobim prvu nagradu kuglanja.«

»Ali znate Žirovec, tak lahko ju niste dobili, nagradu! Da niste imali onu pravu oselsku sreću, jer bi vas moj brat skoro bil pretek!« — veli jeden od drugoga stola.

»Kaj, tvoj brat! — on bi mene pretek!« — odgovori Žirovec uzrujauo — »Znaš tu dođdem najprije ja onda tri nule, onda starih, onda dugo nikaj a onda . . . i brat! No, taj već taj! — Da bi ou da pri soldatih, kak sam ja bil, na njega bi morali paziti, da s tiestom za komisni kruh nebi u peć došel!«

Sada drukne jedan sluga drugoga, položag sebe sedećega laktom te mu prišaptne: »Danas bi ga čoviek mogel dovesti na to, da nam pripovieda o svojem desertiranju od soldačije!«

Dečko kravar, koj je blizu sedel, je to šaptanje zarazmel. Odmah ga je po svih

su se pridružili, ali Fehérváry ne ima veću stranku sa ministri i sobom skup oko 20 članov.

Lukács László negdašnji minister je takaj proti Fehérváry-u i njegov program za pogibelnoga drži.

Leve stranke med temo drziju sednice po celim orsagu, da puka na uzdržanje batriviju. Prošli tjeden je bila sednica vu Makó, gde je Apponyi Albert grof i Justh Gyula govoril. Istina, da svigdi socialisti hoćeju zmešati mir, ali njim neide po ruki, jer nigdo neposluša na nje.

Položaj vu Ruskoj.

Rusi su dobili svoju slobodu, dobili su usav. Kada je već tak rekuć buna bila najvećša i pogibelj se je i caru grozila, onda je car itak poslušnuł Wittea i dal je ustav puku. Trepov je zgubil milost i odhićeni je i Pobjedonoscev, predsednik svetoga sinoda.

Trepov i Pobjenovcev su bili zrok bunni. Oni su sve sa sabljami hoteli zamučati. Njihovi kozaki su na jezere i jezere osmrtili ljudi, nazadnje je sada pod tuliko došlo, da su sami soldati proti njim obrnuli svoje oružje.

Nazadnje je car ipak dal ustav. Ali ovu ustav je ne puk sa onom radoštom primil, kak bi to drugać čekali. Zakaj? zato jer je mil zgubil veru vu istinitosti cara. Neima već ufanje, da car istinu govori. Buna akoprem već ne tak jako ipak još traja.

Kaj je novoga!

Barun i zverokradica.

Sztojanović György bivšega o sačkog spravišća zastupnika i germanijskoga vlastelina, kak iz Veršeca telegrafiraju, vu nagy-zamijskoj šumi, gde su bili na vadasiji jedan zverokradica je baruna vu glavu stretil, na tuliko da mu je p tnašt šprihov glavu pogodilo i težko oranilo. Stojanović baruna od vnogo krvi zgublenosti oslablenoga su ga na njegov stan odpeljali. Napadnik pako je pobegeł.

ko trigih obišlo, to pripoviest o desertiranju čuti, pak onda videti, kak Žirovec pri pripoviedanju dojde u vatru i svoju košćičku na kanišu pregrizne. To bi opet bila liepa komedija! Dečko već od same znatiželjnosti i nestrpljivosti nije mogel zdržati, te se obrne izraven na Žirovca, pak zapodene šnjim spomenek o prijie navedenom soldačkoin kommisrom kruhu i veli: »Kaj ne Žirovec, komisni kruh ti je bil prezločest, zato si od soldačije desertiral!«

»Za zdvojiti je bil zločest,« — odvrne Žirovec — »ne za jesti!«

»A, kad si desertiral,« — veli opet dečko — »kak je to išlo?«

»Kak je išlo, dečec,« — odgovori hitro Žirovec, te prime flašu izpred sebe, za da bude lagije mogel rukami mahati, a pri tom prehiti drugoga sluge flašu — »čudnovato je to išlo — to vam velim — čudnovato! — Tu je stal naš regiment na granici, ne dalko od Kufsteina. Ovak si predstavite: tu stoji regiment, gledajte, a tu polag teče Inn. — Pri tom pokaže na prelejano vino iz prehićene flaše — sad sam si mislil: tak liepe prilike već nikada nećeš imati; tu si odmah doma. ako budeš čvrsto biežal! Ako

Krvoločni stn.

Iz Debrecina telegrafiraju Bácsi Bálint vlastelina na dvorišču su vmorjenoga našli. Po držanoj iztragi se bilo sasnal, da 70 ljet staroga človeka, njegov lastoviti sin, Bácsi Béla je vmoril. Krvoločnik kak veliju je ni pri zdravom razumu.

Razbojstvo vu jednim poštarskim uredu.

Iz Nyiregyháza javiju, da vnedelju oč kišvardajskoga poštarskoga ureda su spotrli i peneznu kassu vre na pre preskrblenimi vkradjenimi konji i koli su odpeljala. Vu kassi 4770 korun gotovi penez i 10 jezer vu sebi zadržavajući tri penezni listi bili jesu. Med putovanjem na putu se kola zdrobila jesu i po takvim su druga morali vkraštiti i tak su onda odpeljali peneznu kassu van u polje, gde su nju rezbili. Peneznu kassu drugi dan vpondelek našli su na sejamskim pijacu zevsema praznu. Razbojniki su domači morali biti. Iztragu su podigli.

Ognjena pogibelj vu jednoj cirkvli.

Iz Szombathelya telegrafiraju: Velika pogibelna ognjena nesreća se grozila ove dneve szombathelyski biskupski cirkvli. Ogenj je na taj način nastal, da kak se ide vu cirkvu od leve strani polog Svetoga Antona njegovoga kipa goreće sveće otavil je segrestiaš. Od svećenjeni sten je dogoreł do drvenoga svećnjaka, koj je onda počel gorjeti. Ogenj je sve gliblje vu suho drevo išel i polog bivajuće drveno križno drevo se takaj bilo vužgalo. Ogenj je cirkvno steno i Svetoga Antuna kipa temeljito pokvaril.

Pobegnuti kassēr.

Iz Brüssela telegrafiraju, da Societe Generale banke peneznik od nekuliko dnevov nije došel vu svoj ured. Na hitroma su previzitirali peneznu kassu i do 300 jezer frankov falinge konstatirali jesu.

Peneznik naravski je pobegeł i kajti je na tri dni slobošćinu dobil, tak brzo ga nebudu mogli prijieti.

Oslobodjenje iz vekivećnoga sužanstva.

Pötz Maria tezakinja pred 20 ljetmi

pred tim toga vmorila i porobila je svoju gazdaricu pri kojoj je na kvartiru bila. Zbog toga je bila od sudjena na vekivećno sužanstvo. Razbojna krvoločna ženska je vu Maria Nostra reštu spunjavala svoje sužanstvo. Vu reštu medjutim pošteno se zadržavala — za to je pomilovanje dobila Pötz Mariju je takaj na pomilovanje preporučil sužnikov rešta direktor i po takvim po 20 ljet trpećem sužanstvo ove dneve je van puščena iz rešta. Odmah se javila na nadkapitanstvu gde je predložila, da se k svomemu bratu od seli, koj je špolarski detić i vu — Mohács utca vulici vu Budapešti stanuje.

Sultanovoga harema izdatki.

Iz Konstantinapolya javiju, da sultanovoga harema izdatki črez ljetu do 72 miliona korun iznašaju. Vsako ljetu po priliki do sto ženskih ostavi sultanovoga harema, da zamuž moreju idti. Ove svaka pojedina 180 jezer korun prinoska dobi, nego zato ipak vu haremu, tri sto ženski se stalno s država. Sultana njegovi činovniki se vsi trsijo na tom, da svoje kćeri vu harem moreju dati vsaka haremska ženska deset služkinjih jednu kočiju i četiri konje imade.

Vubil je svojega najbolšega prijatelja.

Vu Cinkoti Panlak zvani oštariji, Kovač Pál iz pijanom glavom hotel je bitvino za početi, nego oštarijaš iz pomoćjom pivcov su ga van hitiji iz oštarije. Kovač Pál kad je bil van hićeni, od nekud si je priskrbel od sode jedno flašu i žnjim je na lešti stal na vulici pred oštarijom. Nesreća je ravno onda donesla pred njega njegovoga najbolšega prijatelja, Nagy Mihaly težackoga dečka, kojega medjutim vu k mici iz pijanom glavom nije poznal. Kad je Nagy Mihaly polog njega išel, Kovač Pál vu ruki držećom sodovom flašom takov udarec dade Nagy Mihaju po glavi da se flaša na komade zdrobila, Nagy Mihaly pako od prekodrednoga po glavi vćinjenoga vudarca, za nekuliko minut je vumerł. Budapeštanski pravdenoga stola kr. sud je Kovač Pavla za krivca spoznal i zaradi ove krvoločnosti je njega na 4 ljetno trpeću težko vuzu od sudil.

danas nepobiegneš, Bog zna gde bude sutra regiment stal. — Kad se je za tim slućilo, da sam sam na straži stal, hitim hitro pušku i bajnetu od sebe te si mislim: te si mislim: tu vam leži, vi si ju bavarci sami zdignite! — Na to biežim dalje i dojdem do polja s prosom, u njoj je bilo postavljeno plćije strašilo. Ovo sam odmah slekel pak sam u te canjke sebe oblekel. Morete si misliti kak sam izgledal. Ovak sad idem proti Kufsteinu, ali polag Inna stoji straža, a mimo nje nemreš, jer ti je polog turen na putu. Je, ljudi, predstavite si to: ovde teče Inn a tu stoji turen — i tu opet pokaže na prelejano vino i slugovu flašu, koja je imala turna predstavljati — »Kaj sam sad čineći?«

»Em valjda nisi turna prehitil, kak — malo prijie flasu — veli sluga.

»Ili kak ti prek vćera voz siena na cesti,« — odvrne mu Žirovec. I odmah dalje pripovieda. »Je ljudi, pri turnu sam skoro zastal, ali sam si mislil, samo kurazno napred do straže, a tam se učini da si gluh. I tak je bilo! Kad sam došel do turna, zakriči stražar na me.«

»Halt! — Pašuša!«

»Ja se vćinim da sam gluh i samo hoću dalje iti, ali on opet zavikne: halt! — Pašuša! — Ja opet nikaj ne čujem već samo idem jednako dalje. Ali on opet zakriči, stane blizu mene te mi u uho zarući: Pašuša! — Ali sad kad mi se je k uhu prigul, pograbim ga obodvema rukami za vuh a pak ga pričmem stepati kak medved krušku.«

»Pak kaj on nije imal sablju?« — zmičea se nutar jedan od slugah.

»To je on imal,« — odgovori Žirovec — »ali sam mu ju iz odmah skupa stokom pretrgnul, kak da bi iz sira bila! — A onda sam ga dalje stepal — pri tom je rukami kazol kak ga je stepal, kak da mu je stražarova glava još uvijek u rukah. Pri tom je postajal u licu sve bolje zažarjeni, a zubmi je već i skripati začel.

To je dečko kravar za veseljem opazival te je već i mislil, da će Žirovec sad i sad košćičku u zube prijieti.

Ali Žirovec nije hotel posegnuti za pipom već je posegnul za punom časom. — Dečko ga je sad hotel do košćički razdražiti pak je rekel: »Je, pak kaj se samo o-

Krvoločni kapitan.

Mosonvarmedjinske Pandorf občine na njenim kolodvoru oktobra 23 dneva po podne jedan bruckijski soldački kapitan si je kartu vzel. Med stiskom je došel krevedenjejskoga oštarijaša, kojemu kad si je kartu kupoval, penzi su mu iz ruk opali bili i kad si je hotel gori pobrati med tim se malo dotegnul kapitana. Ov je tak grubjanski počel biti iz oštarijašom, koj naravski nije dužen ostal kapitanu. Grubjanski kapitan nato sablu zgrabi i ne dužnoga oštarijaša po glavi po ruki iz golom sablum tak dugo seče, dog oštarijaš iz krvavimi ranami se doli ne sruši. Na zoči bivajučega puka, je to jako zbantovalo i jedino samo, kolodvora nadstojniku ima zahvaliti da krvoločnoga kapitana nisu zatukli.

Prez imena.

K Jambor György VI. brežnog kotara stanovniku minučeg tjedna po jednim grdim desdjevnm dnevu, jeden od 12 ili 13 ljet star tudji dečec došel je nuter i za pastira se ponudil. Prijeli su ga takaj za pastira i samo za krstno njegovo ime pitali su njega Za Jožefa ga zoveju. Taki su ga bili dobro na hranili, spat spravili i da se mu nebi kakva falinga pripetila su ga dobro odeli. Nit ni se mu nikaj zgodilo, jer, kad se domačina drugi dan v jutro iz počinka gori stala. Jožeku dečecu je vre hladno mesto bilo. Da se pako milosrden njegov gospodar na njega iz mislil bude, ksebi je vzel i odnesel iz gospodarove ladice vu njoj bivajuče 60 korun penz takaj. Još dan danas nemreju mu na trag dojtli,

Odsell se vu Ameriku.

Mravec Mladan vu Štrigovi je dobro stojeći mlinar bil, kojemu iz njegovm marljivostjum se njegovo gospodarstvo povekšavalo, nit nije imal nikakvo pomenkanje nit skrbi tijam do minučega ljeta jeseni. On da je jeden mladi dečko mlet donesel k njemu vu melin i doklam je čekal dok red dojde na njega, svoje kunšte je kazal, nego tak nesrečno, da samo jedenkrat med melinski kamer dospelo su mu obodve ruke i tak zdrobili, da su mu nje vkraj odrezati morali. Siromaški dđćko na celo svoje življenje je lazar postal, i njegova rodbina zbog toga mlinara kriviju da zakaj je ni opomenul nesrečnoga človeka nego dopustil mu

nak pustil toliko krat i tak dugo stepati, tai stražar?»

»On se je moral! — I ja mislim! — zagrmi sad Žirovec te postane još čerleneši u licu. I za pipom je već posegnul, ali ju je odmah na stran metnul, jer mu je u tom pripoviedanju ugasnula. Dečko kravar je već mislil, sad će koščičku grizti. Pak jer iz toga nikaj nije hotelo biti, zgubil je posve strpljivost te je Žirovcu doviknul:

»Ali da si ga ti sam mogel tak kompesati, to budem ja na zadnje vieroval, jer kak si ga ti sam stepal, to si neka drugi predstavljaju ja ne!»

»Kaj? To si predstaviti neznas? — zakriči Žirovec još čerleneši nego prije — »gledaj, baš ovak sam delal, ali baš na las tak!« — Pri tom posegne rukami preko stola, zgrabi dečka za vuha te ga pričme iz sve moči stepati. — »gledaj baš ovak delal!»

»Pusti me! — Pusti me!« — skreščal je dečko — »sad si morem dobro predstaviti. Pusti me samo!«

je i dalje svoje kunšte kazati. Zakon je Mravca do ista za krivoga spoznal i dečaku vsaki mesec 24 korun na zdržavanje odsudil. Od vezda počemši dobro stojeći mlinar je bezpošten postal melina si je za nemarkil. Raté je ravno plaćal, nego celoga svojega imetka je, po malim stržil. Vezda pako siromaški nevolni dečko se tužil pred občinskem poglavarstvu, da minuču mesečnu ratu, još nit do vezda dobil nije. Mravec je nekam izniknul. Zato je prodaval po malo svojega imetka da se oslobodi od nepovolnoga plaćala, na zadnje pako je vu Ameriku odvandral, nesrečno obhodeći dečko pako je još nesrečniji postal neg je bil.

Samoubojnost vu školl.

Vu reformatuškim nadgimnaziumu vu Budapešti ove dneve samoubojstvo načinil je Gabor Lászlo četrtoga razreda diak. Pod deset minutnim počinku — na očigled više svoji pajdašov hitel se prek hodnika glažovenoga oblaka i vu bez svesnim položaju opal je vu dvor. Teško ranjenoga diaka su dimo odnesli, gde hižni vračitelj vzel je njegoga pod obrambu.

— Dejak kada je ksebi bil došel na sledeći način pripovedal je samoubojstvenoga zroka.

— V četrtak po podne i latinskoga jezika na sekundu povedal je svoje lekcije. Gospodin pretesor, kojega međjutim nekričim sničem — dal mi je na znanje, da opomenu poslal bude mojim roditeljem. Ovo se ob deseti vuri bilo pripetilo. Ob jedenajsti vuri iz naravopisa bilo je predavanje, iz ovoga predmeta sam takaj zlo znal, gospodin profesor je srdit postal i rekel mi je nemarnjak. Radi toga se hitel jesam prek oblako na dvor. Sad mi je već žal, da zakaj sam to učinil.

— Samoubojnoga dejaka vu njegovem poslu, gimnaziuma profesorski sbor je konferenciju držal.

Buna vu jedni občini.

Kolozsvarskomu kotaru spadajučoj Apahida občini oktobra 19-ga dneva vnoči istinita buna je nastala. Pobunjenosti njeni zrok varmedjinskoga poglavarstva ona naredba bila je, vu koji občini oštro bilo je prepovedano slamom i strstikom pokrvati hižne krove. Raztepati krove na ove dneve bilo je odredjeno. Rumanski stanovniki pre-

»Nikaj dečko, još dobro nerazmeš« — veli Žirovec — »sad sam ti stoprv pokazal kak sam stražara za vuha prijel, a sad morać znati, kak sam ga za lasi prijel i stepal« — i sad ga prime za lasi te ga pričme opet nemorutno stepati.

»Em već razmem, već razmem« — skečal je dečko još bolje.

»Dobro, dobro!« — veli Žirovec — »ali sad ti moram pokazati, kak sam ga sim i tam za lasi i vuha nacukaval i po zemlji valal.« — I sad je Žirovec dečka pričel tolikom močju upućivati, kak je sve sa stražarom delal, da su ostali u krčmi morali posredovati te su mu siromaškoga dečka iz rukuh izbavili.

Od tog vriemena kravarski dečko već nikada nije bil znatiželjan, kak je Žirovec soldatah desertiral niti u obče nije više želel njegove soldačke dozivljaje poslušati.

Em. Kollay.

koredno se pobunili jesu proti ovi naredbi i odlučili se jesu nato, da zevsum silom i prepručiju ovo takaj. Neznani i zločeste nature rumljani, poglavarstva njihovo naredbu na gospodu i židove porinuli jesu i zbog toga najprvič su nje napali.

— Skrovna zadruga je već i počela svoje deluvavje pred dnevi vnoči dvuih židovov iz črepom pokritih hižni krovov črepa doli metati i ovo su iz takvom silum nastavljali, da su na hitroma pretrucani bili više žandarov vu selu na mestiti. Do sad još nepoznati činitelji okolo polnoči obkolili su vu većšem broju na sredi sela dvuih židovskih trgovcov iz črepom pokrite hižne hiže, štacune iz železnimi gletvami gori strgali i strahovito roblenje su delali. Spotrlji su vse kaj jim je do ruk došlo. Robu su na vulicu zmetali, peneznu kassu su spotrlji i porobili na tuliko, da samo od Klein zvanoga trgovca do 2400 korun gotovih penz od nesli jesu. Robljenje je već na tulišlo da bi i židove bili spoklali, ako još za vreme nebi bili — pobešli iz pogibelnoga mesta.

— Vu pobunjenim poslu žandarstvo je odmah podiglo iztragu i javilo je Hanko Veres Károly kotarskomu velikomu sudcu, koj se već i dopelal vu Apahidu i već dva dana nastavlja veliku inkviziciju.

Oprava.

Zanimljivo življenje vodi jedna nemška ženska koja gda kak ženska gda kak mužki, gda kak ženska hodi po svetu Pred nekulikimi ljetmi pred tim toga je vu Ameriku odvandrala i na parobrodu se spoznala iz jednim mladim človekom, koj vu novem svetu si je nju i za tuvarušicu bil vzel, nego samo na friškoma i ostavil je nju takaj. Od vsakoga ostavljena, tam je stala sveta vu velikem varašu i onda joj dojde na pamet, da se vu mužkarsku opravu obleče i ovak mozbit bolje bude njoj išlo. Stupila je takaj nuter vu jedno fabriku za težaka i svojom marljivostjom i čednostjom za služila si je od svojega predpostavlenoga potpunu zadovolnost. Dugše vreme je vre posluvala vu fabriki i vu jednim ljepim dnevu dojde joj na pamet njena vu Berlinu živućam ajka i samo hitro odpravi se na put. Naraski doma opet je samo kakti ženska opravlena hodita, nego nikak si nije mogla službu pri skrbeti. Vu svoji veliki nevolji na zadnje se odlučila, da opet snova mužkarec bude iz nje. Do gologa si je dala lasi odrezati i prodala je nje, za deset dolarov.

— Onda pako vu službu stupi vu jednoj fabriku, gde međjutim teško delo morala je svršavati, nato se iz jednim hiže malarom pogodila. Hiže malar je jako za dovoljen bil iz svojim detičom, Nit nebi bilo nikakve falinge, da njezini pajdaši koji su znjum vu fabriki posluvali i kojim da nebi nju bili izdali. Vu jednim dnevu su redari došli po nju i odegnali su nju vu hižu redarsku. Ovdi su njoj oštro zapovedali, da se odmah naj obleče vu žensku opravu i prepovedali su joj da od sehdob nesme više mužkarsku opravu nositi. Žalostno je išla prama domu, za palila si je na svoju pipu i vu svojoj žalosti odlučila se je da nazat otide vu Ameriku, gde se nigdo ne brini stem, ako vu kakvi guder opravi hodi takaj jedna ženska. Ar tam to držiju, da oprava ne vćini človeka.

DELINKOVAC PÖKORNY

Bejegyzett védjegy
Étvágygerjesztő kitiűnő szü

ürmös-likör

Orvosilag legmelegebben ajánlva!
Kapható minden e szakmabeli üzletben, kávéházban stb.

Próbacsomagok ára 2/05 vagy 4/025 lit. K 5-80 bérmentve.

Likörgyár r. t. Pökorny, Zágráb
Alapított 1862.

≡ Elsőrendű gyomorelixir. ≡

Globin

a legjobb és legfinomabb
czípőtisztítószer

Szőlőoltvány eladás.

A ki egészséges, olesó, szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

Vityé Miklós lelkiismeretes vezető oltványtelephézh

Szerb-Csanádon (Torontálm.), a hol szohvány minőségű I. rendű fás, gyökeres és sima zöldoltványok, bor- és csemegefajok, valamint amerikai sima és gyökeres szőlővesszők, nemkülömben ugyanazon fajok II. rendű ostantlyzatban a legolcsóbb árban kaphatók. — Szőlőoltvasnak külön e célra választott fajok. — faj és árjegyzék hívanatra ingyen és bérmentve. — A számos elismerő-levél közül itten csak egy: Tek. Vityé Miklós urnak, Szerb-Csanád. A nekem szállított 2000 drb. I. minőségű gyökeres oltvány 14—15 drbig mind megfogamzott s így azokat mindenkinek a legjobban fogom ajánlani. Már ez idén, t. i. az első évben 3/4—4 m. hajtást hoztak, mely körülmény általános feltűnést keltett. Biztosítom, hogy szükségletemet mindig Önénél fogom fedezni. — Szívvelyes üdvözléssel Kunszt Sebő, Egres.

Világkiállítás St. Louis 1904
Legmagasabb kitüntetés „Grand Prix”

Globus
tisztító-kyvonat
jobban tisztít mint bármely más fény-tisztítószer.

Egyszeri átsimítás Schicht-szappannal

(„Szarvas” vagy „kulcs”-szappan)

pótól

kétszeri átsimítást közön-
séges szappannal.

Schicht-szappan a legjobb és használatban a legolcsóbb!

PERLAKI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG PERLAKON.

A »Perlaki Takarékpénztár Részvénytársaság Perlakon« felhívja azon részvényeseit, kik az általuk a részvényaláírásakor jegyzett részvények után a teljes befizetést mindaddig nem eszközölték, — hogy a részvénytörke hátralékot jelen felhívásnak a »Muraköz« c. lapban történt harmadszori közzétételétől számított **négy hét alatt a f. évi január 1-től** számított **5%** kamatokkal együtt okvetlenül fizessék be a társaság pénztárába, — mert ezen idő elmúltával az igazgatóság az alapszabályok 7 §-a értelmében a már teljesített befizetést elvesztettnek s a részvényt érvénytelennek fogja nyilvánítani

Perlak, 1905. október 26-án.

537 3—3

Perlaki Takarékpénztár Részvénytársaság Perlakon.

Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság Csáktornyan.

T. C.

A muraközi takarékpénztár részvénytársaság gyűjtő- és előleg-üzletének tizenegyedik csoportját **1906. január 3-án** az eddig szokásos feltételek mellett alakítja meg:

1. Egy-egy részlet után hetenkint 1 korona fizetendő.
2. A befizetések **208 hétre** terjednek.
3. A takarékpénztár egy-egy 208 koronával befizetett részlet után a 208 hét lefolytával **230 koronát** fizet vissza.
4. Az eképpen 22 koronát kitevő kamat 5% kamatozásnak felel meg.
5. A kamatokat terhelő adó közvetlen a takarékpénztár által fog megfizettetni.
6. Minden részlet után az egész összeg, vagyis **230 korona előleg adatik.**
7. Jogában áll a kölcsönvevőnek felvett előlegét mindenkor visszafizetni, mely esetben a további kamatfizetési kötelezettsége megszűnik.
8. Alapítási költség nem lesz fizetendő. Tekintettel azon körülményre, hogy gyűjtő- és előleg-üzletünkbeni résztvevők **egymás irányában egyetemleges kötelezettségben nem állanak**, ezen üzlet ugy a részt- mint kölcsönvevőknek igen ajánlható.

A vidéki befizetők kényelmére a **heti befizetés a magyar kir. postatakarékpénztár útján is eszközölhető**, a befizetési lapokat díjmentesen küldjük be.

Kérjük azon esetben, ha ezen csoportban részt venni hajlandó, azt szóbelileg vagy levélben velünk közölni.

Csáktornyan, 1905. október havában.

A muraközi takarékpénztár részvénytársaság
igazgatósága.

536 3—3

Hirdetések felvétel- nek e lap kiadóhivatalában.